

Árni Björnsson (1894-1966), bóndi og kennari

2020/35

Árni Björnsson fæddist 24. janúar 1894 á bænum Bitru í Glæsibæjarhreppi, hann dó 29. apríl 1966 á Fjórðungssjúkrahúsinu á Akureyri. Faðir Árna var Björn Björnsson f. 9.8.1846, d. 26.7.1926, bóndi. Móðir Árna var Margrét Vigfúsdóttir f. 20.1.1856, d. 3.6.1985, húsfreyja. Árni átti fjögur systkini, þrjá bræður og eina systur.

Móðir Árna lést þegar hann var rúmlega eins árs, fjögurra ára fór hann í fóstur til móðursystur sinnar, Guðrúnar Vigfúsdóttir og manns hennar, Ásgrímur Sveinssonar ábúendur á Stóru-Brekku og Prastarhóli í Arnarneshreppi. Hann bjó hjá þeim til ársins 1920.

Haustið 1918 fór Árni í Hólaskóla og lauk þaðan prófi vorið 1920. Þá byrjaði hann búskap á hluta af jörðinni Möðruvöllum í Hörgárdal.

Árni fór að kenna fljótlega eftir að hafa lokið prófinu frá Hólaskóla. Fyrst var hann farkennari, síðan var hann fastur kennari frá því að hann var ráðinn kennari í Arnarneshreppi haustið 1921. Hann gegndi því starfi samfleytt í 25 ár, til 1946. Haustið 1946 var hann ráðinn sem kennari við Barnaskóla Akureyrar. Meðfram kennslunni sinnti hann búskap og var bóndi á Nunnuhóli og Stóru-Brekku í Arnarneshreppi 1920-1933.

Árni var formaður og í stjórn Ungemennafélags Möðruvallaklausturssóknar í allmörg ár, í stjórn búnaðarfélags Arnarneshrepps í 10 ár, formaður og eftirlitsmaður nautgriparæktarfélagsins í nokkur ár, formaður Barnaverndarnefndar Akureyrar í mörg ár og formaður í kirkjukór Akureyrar. Hann var í stjórn Framsóknarfélags Akureyrar um áraskeið og var sóknarnefndarmaður Möðruvallaklausturssóknar í 10 ár.

Árni var hagamæltur mjög og liggur eftir hann fjölda ljóða og vísna. Einnig eru til fjöldi ræða og ávarpa sem hann flutti við ýmis tækifæri.

Árni var kvæntur Jónínu Sigrúnu Þorsteinsdóttur fæddri 13. janúar 1895, dáið 18. júlí 1970, þau giftu sig 5. Mars 1921 og eignuðust tvö börn, einn dreng og eina stúlku. Þau bjuggu sér heimili að Þórunnarstræti 103 á Akureyri og að Nunnuhóli.

Afhendingin barst frá Rögnu Eysteinsdóttur, sonardóttur Árna og er fyrsta afhendingin sem safninu berst frá þessum skjalamyndara.

Héraðsskjalasafnið á Akureyri
3. september 2020

Katrín Björg Þórisdóttir
Skjalavörður

Héraðsskjalasafnið á Akureyri

Geymsluskrá

Skrán.nr.	Örk	Efni	Ath.	
A-Árni Björnsson				
AA-Almennt		1876- 1975		
Árni Björnsson (1894-1966), kennari á Akureyri			2020 / 35	
2020 - AA/1	1	1919- 1958	Ferðasaga frá 1919; erindi; ávörp; ræður	Laus blöð
2020 - AA/1	2	1921- 1930	Minni og erindi 1. hluti	Stílabók 20 x 12,5 cm
2020 - AA/1	3	1947- 1950	Minni og erindi 2. hluti	Stílabók 20 x 12,5 cm. Efnisskrá 1. hluta og 2. hluta í 2.hluta á bls 47
2020 - AA/2	1	1953- 1953	Vísur og ljóð	Laus blöð, sum mjög illa farin og langflest óárss eina ártalið er 1953
2020 - AA/2	2	1924- 1960	Vísur	Stílabók 20,5 x 12 cm. Aftast er röðin á kvæðunum, frumsamið efni (?)
2020 - AA/2	3	1918- 1932	Alpýðustökur og tildrög þeirra, safnað hefur Árni Björnsson, Prastarhóli, 1918; dagbók 1. janúar - 29. desember 1932	Innihaldið er í sömu bók, stílabók 22,5 x 17,5 cm.
2020 - AA/2	4	1876- 1876	Lausavísur og ljóð eftir Björn Jónasson frá Einhamri í Hörgárdal	Virðist vera skrifað upp af Árna, stílabók 19,5 x 15,5 cm.
2020 - AA/2	5	-	Samþykkt um einkasíma í Arnarness- og Skriðuhreppum í Eyjafjarðarsýslu (óárss.)	
2020 - AA/2	6	1926- 1956	Skattaframtöl 1949-1952, 1954, 1955, 1956; listi yfir eignir; sauðfjárinnleg 1943; reikningur 1944; sóknargjöld 1936; sóknargjöld 1939; kvittanir 1926;	
2020 - AA/3	1	1908- 1942	Einkabréf til Árna frá vinum og ættingjum	Sjá nánari útlitun á frá hverjum og hvenær bréfin eru í bréfaskrá
2020 - AA/3	2	1956- 1957	Morgunbænir eftir Árna Björnsson	
2020 - AA/3	3	1963- 1963	Bréf frá Guðbjörgu Stefánsdóttur til Árna Björnssonar um ættfræði	Guðbjörg var frænka Árna
2020 - AA/3	4	-	Ættartölur	Stílabók 21 x 13 cm, laus blöð geymd áfram í bókinni
2020 - AA/3	5	-	Ættartölubók. Ættartala Árna Björnssonar (föðurætt)	Stílabók 26 x 21 cm
2020 - AA/3	6	-	Ágrip af búnaðarsögu Íslands, skrifað af Árna Björnssyni	Stílabók 17,5 x 11 cm
2020 - AA/3	7	-	Örlagastundir, stutt leiksýning	Stílabók 21 x 17 cm

Geymsluskrá

Skrán.nr.	Örk	Efni	Ath.	
2020 - AA/3	8	1940- 1940	Búnaðarfélag Arnarneshrepps 60 ára. Ræða flutt á 60 ára afmælis félagsins 16. júní 1940.	Stílabók 21 x 16 cm
2020 - AA/3	9	1938- 1938	Skattskrá Arnarneshrepps	Stílabók 19 x 16 cm
2020 - AA/3	10	1937- 1951	Skólasjóður Arnarneshrepps 1937-1941; framtal til skatts 1951	
2020 - AA/3	11	1941- 1941	Sjö stílabækur með glósum Árna, m.a. uppköst að ræðum og félagatali í Framsóknarfélagi Arnarneshrepps 1941	Langmest óárss. Bækurnar eru saman í einum böggli 20 x 14 x 3
2020 - AA/3	12	1912- 1924	Viðskiptabók við séra Jón Þorsteinsson á Möðruvöllum	Líklega komið frá fósturföður Árna, Ásgrími Sveinssyni.
2020 - AA/4	1	1930- 1933	Uppboð á Stóru-Brekku 12. maí 1933; byggingarbréf fyrir Stóru-Brekku (Hannes Jóhannsson byggir Árna Björnssyni hálfa jörðina - 1930)	
2020 - AA/4	2	1962- 1962	Jólaort frá 1962, til fjölskyldunnar á Þórunnarstræti 103 frá Hermannni Guðnasyni, Hvarfi; biblíutilvitnun; trúarlegur reglur fyrir börn	
2020 - AA/4	3	1919- 1920	Þrjár ritgerðir sem Árni Björnsson hefur skrifað upp í Bændaskólanum á Hólum í Hjaltadal: Kartaflan; Grasrækt; Snorri Sturluson	
2020 - AA/4	4	1920- 1921	Símskeyti: Sex skeyti frá 5.3.1921, til brúðhjónanna Jónínu og Árna; tvö skeyti frá 13.1.1920, hamingjuóskir til Jónínu á afmælinu hennar	
2020 - AA/4	5	1941- 1970	Viðskiptabók Árna og Jónínu við KEA	
2020 - AA/4	6	1904- 1962	Viðskiptabók Árna við Sparisjóð Arnarneshrepps	
2020 - AA/4	7	1954- 1975	Sparisjóðsbók Jónínu við Landsbanka Íslands	
2020 - AA/4	8	-	Tréplatti með upphafsstöfum Árna (ÁB)	

AB-Dagbækur

1940 - 1963

Árni Björnsson (1894-1966), kennari á Akureyri

2020 / 35

2020 - AB/1	1	1940- 1940	Dagbók 1. janúar 1940 - 31. desember 1940	11 x 7,5 cm
2020 - AB/1	2	1941- 1941	Dagbók 1. janúar 1941 - 31. desember 1941	10,5 x 7 cm
2020 - AB/1	3	1943- 1944	Dagbók 1. maí 1943 - 31. mars 1944	12,5 x 7,5 cm
2020 - AB/1	4	1944- 1945	Dagbók 1. apríl 1944 - 31. júlí 1945	12,5 x 7,5 cm
2020 - AB/1	5	1947- 1948	Dagbók 1. janúar 1947 - 2. júlí 1948	12,5 x 7,5 cm
2020 - AB/1	6	1948- 1948	Dagbók 1. júlí 1948 - 31. desember 1948	12,5 x 7,5 cm
2020 - AB/1	7	1949- 1949	Dagbók 1. janúar 1949 - 31. desember 1949	11 x 7 cm
2020 - AB/1	8	1951- 1951	Dagbók 1. janúar 1951 - 31. desember 1951	20 x 16 cm
2020 - AB/1	9	1952- 1952	Dagbók 1. janúar 1952 - 31. desember 1952. Fremst eru tvær fundargerðir frá 21. maí 1940 og 3. júní 1940 frá mæðiveikinefnd Eyjafjarðar, 1 fundargerð frá fundi deildarstjóra úr deildum KEA frá 2. september 1940, yfirlit skulda Árna	20 x 16,5 cm
2020 - AB/1	10	1953- 1954	Dagbók 1. janúar 1953 - 31. janúar 1954	19,5 x 16 cm
2020 - AB/1	11	1954- 1954	Dagbók 1. febrúar 1954 - 31. desember 1954	21 x 17 cm
2020 - AB/1	12	1955- 1955	Dagbók 1. janúar 1955 - 31. desember 1955	24 x 19 cm

Geymsluskrá

Skrán.nr.	Örk	Efni	Ath.	
2020 - AB/1	13	1956- 1963	Dagbók 1. janúar 1956 - 31. desember 1956; 15. september 1963 - 7. október 1963; listi yfir sendendur jólakorta 1956	24 x 19 cm
2020 - AB/1	14	1957- 1960	Dagbók 1. janúar 1957 - 31. desember 1957; 24. nóvember 1959 - 5. janúar 1960	21 x 18 cm
2020 - AB/1	15	1958- 1959	Dagbók 1. janúar 1958 - 2. janúar 1959	21 x 18 cm
2020 - AB/2	1	1959- 1959	Dagbók 1. janúar 1959 - 23. nóvember 1959	25 x 19 cm
2020 - AB/2	2	1960- 1963	Dagbók 1. janúar 1960 - 31. desember 1960; 4. október 1962 - 2. febrúar 1963	20,5 x 16 cm
2020 - AB/2	3	1961- 1962	Dagbók 1. janúar 1961 - 31. október 1961; 24. desember 1961 - 4. október 1962	Vantar 18. - 31. maí 1962, 20,5 x 16 cm
2020 - AB/2	4	1963- 1963	Dagbók 1. febrúar 1963 - 24. júní 1963	21 x 16,5 cm
2020 - AB/2	5	1963- 1963	Dagbók 25. júní 1963 - 14. september 1963	20,5 x 16,5 cm
2020 - AB/2	6	1963- 1963	Dagbók 15. september 1963 - 4. desember 1963	20,5 x 16,5 cm
AC-Myndir		1942- 1942		

Árni Björnsson (1894-1966), kennari á Akureyri

2020 / 35

2020 - AC/1	1	1942- 1942	Negatípur af landslagsmyndum, myndum af dýrum og myndum af fólki	Negatívar eru geymdar í upprunalega albúminu
2020 - AC/1	2	-	Myndir af Eysteini Árnasyni	
2020 - AC/1	3	-	Myndir af fólki í ýmsum aðstæðum	
2020 - AC/1	4	-	Myndir af húsum	
2020 - AC/1	5	-	Myndir af fólki á skiðum	
2020 - AC/1	6	-	Myndir af fólki á kajökum	
2020 - AC/1	7	-	Myndir af fólki og bílum	
2020 - AC/1	8	-	Myndir af fólki og hestum	
2020 - AC/1	9	-	Myndir frá skátamóti	
2020 - AC/1	10	-	Myndir af fólki í samkvæmi í heimahúsi	Líklega tvö samkvæmi en í sama heimahúsi
2020 - AC/1	11	-	Myndir af skipum	
2020 - AC/1	12	-	Myndir af landslagi	
2020 - AC/1	13	-	Myndir af manni að stunda fimleika í snjónum	
2020 - AC/1	14	-	Myndir úr verksmiðju; mynd af manni að vinna í sömu verksmiðju	
2020 - AC/1	15	-	Tvær andlitsmyndir, ein af manni og ein af konu	
2020 - AC/1	16	-	Lausar negatípur, fólk í heimahúsi	
2020 - AC/1	17	-	Myndir af hópum af fólki	
2020 - AC/1	18	-	Mynd af Jónasi Björnssyni	Jónas var bróðir Árna